

LEGE
pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, 193-203, art. 413), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. la articolul 47,

La alin. (2), ultimul enunț se completează cu textul ” cu excepția cazului în care se solicită racordarea de către solicitantul, potențial consumator casnic sau consumator casnic existent, în limitele puterii contractate, a centralei electrice destinată acoperirii consumului propriu de energie electrică, care utilizează surse regenerabile de energie”

Se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

”(2¹) În cazul în care se solicită racordarea de către solicitantul, potențial consumator casnic sau consumator casnic existent, în limitele puterii contractate de consum, a centralei electrice destinată acoperirii consumului propriu de energie electrică, care utilizează surse regenerabile de energie, operatorul sistemului de distribuție este obligat să elibereze solicitantului respectiv avizul de racordare în termen de cel mult 10 zile calendaristice de la înregistrarea solicitării și prezentarea documentelor stabilite în Regulamentul privind racordarea. Dacă solicitantul potențial consumator casnic solicită racordarea concomitentă a instalației de utilizare și a centralei electrice care utilizează surse regenerabile de energie, operatorul sistemului de distribuție eliberează un singur aviz de racordare. Dacă este necesară redimensionarea instalațiilor electrice ale solicitantului, consumator casnic existent, operatorul sistemului de distribuție este obligat să indice în anexa la avizul de racordare informația grafică și datele tehnice complete pentru estimarea costurilor necesare în vederea redimensionării instalațiilor respective. ”.

La alin. (3) se expune în următoarea redacție:

”(3) Avizul de racordare se eliberează gratuit. Operatorul de sistem este obligat să colaboreze cu solicitantul la alegerea și realizarea celei mai avantajoase soluții de racordare. La eliberarea avizului de racordare, operatorul de sistem este obligat să comunice solicitantului costul estimat pentru executarea instalației de racordare. Se interzice includerea în avizele de racordare a cerințelor care nu sînt stabilite în mod expres în documentele normativ-tehnice sau a cerințelor de calitate superioare celor minime stabilite în documentele normativ-tehnice.”.

2. Articolul 48,

Se completează cu alin. (5¹) cu următorul cuprins:

”(5¹) Prevederile alin. (1) – (5) din prezentul articol se aplică și în cazul în care se solicită proiectarea și executarea instalației de racordare a centralei electrice care utilizează surse regenerabile și care aparține solicitantului, destinată acoperirii consumului potențialului consumator casnic sau consumatorului casnic existent. În cazul în care potențialul consumator casnic solicită racordarea concomitentă a instalației de utilizare și a centralei electrice destinată acoperirii consumului propriu, care utilizează surse regenerabile de energie, se realizează doar o singură instalație de racordare”.

La alin. (7) după textul ”de tensiune joasă și medie” se completează cu textul ”precum și în cazul racordării centralei electrice care utilizează surse regenerabile de energie, destinată acoperirii consumului propriu de energie electrică, cu puterea instalată ce nu depășește puterea contractată de consum și care aparține unui consumator casnic”.

Alin. (8) se completează cu textul ”cu excepția racordării centralei electrice care utilizează surse regenerabile de energie, destinată acoperirii consumului propriu de energie electrică, cu puterea instalată ce nu depășește puterea contractată de consum și care aparține unui consumator casnic.”.

3. Articolul 55, se completează cu alin. (5¹) cu următorul cuprins:

”(5¹) Prin derogare de la prevederile alin. (5) din prezentul articol și ale art. 24 alin. (4) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, cheltuielile privind procurarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de măsurare la consumatorii casnici care dețin centrale electrice care utilizează surse regenerabile de energie sînt suportate de către aceștia.”.

Art. II. – Articolul 14 din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea lucrărilor de construcție (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 155-158, art. 549), cu modificările ulterioare, se completează cu alin. (3) cu următorul cuprins:

”(3) La proiectarea centralelor electrice care utilizează surse regenerabile în cazul caselor locative individuale (inclusiv case familiale, case duplex, case înșiruite), în limita terenului privat, documentația de proiect se elaborează doar pentru compartimentul de electricitate și rezistență, fără certificat de urbanism pentru proiectare, iar lucrările de construcție/montare - fără autorizația de construire.

Art. III. Articolul 2 din Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr. 25, art. 259), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

La alin. (2) textul ” precum și construcțiile provizorii cu suprafețe mai mici de 150 mp” se substituie cu textul ” construcțiile provizorii cu suprafețe mai mici de 150 mp, precum și centralele electrice care utilizează surse regenerabile în cazul caselor locative individuale (inclusiv case familiale, case duplex, case înșiruite).”.

La alin. (3) după textul ”calității construcțiilor” se completează cu textul ”a instalațiilor”.

Art. IV. Articolul 39 din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, se modifică după cum urmează:

La alin. (4) lit. b) se expune în următoarea redacție:

„b) în cazul în care, la sfârșitul lunii, cantitatea de energie electrică pe care consumatorul final, deținător al centralei electrice, a primit-o de la furnizor este mai mică decât cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică, furnizorul de energie electrică va face soldul energiei livrate în rețeaua electrică și al celei consumate din rețea, iar diferența de cantitate va fi inclusă în contul consumatorului final respectiv pentru a fi utilizată în lunile următoare. La data de 30 aprilie a fiecărui an, la solicitarea în scris a consumatorului final, furnizorul stabilește dacă consumatorul final, deținător al centralei electrice, a livrat în rețeaua electrică o cantitate de energie ce depășește cantitatea de energie electrică ce a fost consumată din rețea, și achită consumatorului final respectiv contravaloarea energiei electrice neutilizate până la data respectivă la prețul mediu de procurare a

energiei electrice pe piață de către furnizorul serviciului universal pentru ultimele 12 luni.”

Alineatul (6) se abrogă.

Articolul V. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative a fost elaborat de către un grup de deputați din cadrul Parlamentului Republicii Moldova.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

În contextul în care panourile fotovoltaice, dar și alte instalații de producere din SRE devin tot mai accesibile din punct de vedere financiar și totodată având în vedere tendința de creștere a prețurilor pentru energie în regiune, interesul persoanelor fizice cu privire la montarea instalațiilor respective pentru consum propriu devine tot mai mare. Cu atât mai mult că prin Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile a fost introdus conceptul de *net metering* (contorizare netă) pentru a încuraja instalarea de către consumatorii finali, inclusiv de către consumatorii casnici, a centralelor electrice ce utilizează SRE în scopul acoperirii necesităților proprii de consum al energiei electrice și cu posibilitatea de a livra în rețelele electrice de distribuție surplusul energiei electrice produse, în condiții predefinite.

Cu toate acestea este de menționat că procesul de proiectare, montare și admitere în exploatare a instalațiilor de producere din SRE de capacități mici este destul de anevoios pentru că legislația în vigoare stabilește aceleași cerințe fără a face distincții în funcție de puterea centralelor electrice, complexitatea lucrărilor de construcție/montare a acestora sau în funcție de scopul producerii energiei electrice (pentru consum propriu sau în scopul obținerii de profit).

În context, urmare a discuțiilor cu autoritățile de resort și anume cu reprezentanții Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și ai Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, care acționează atât în calitate de autoritate de reglementare a sectoarelor energeticii, precum și în calitate de organ al supravegherii energetice de stat, a fost elaborat un set de amendamente la Legea cu privire la energia electrică în sensul stabilirii în mod expres a termenului de 10 zile calendaristice pentru eliberarea avizului de racordare a instalațiilor de producere din SRE de capacități mici

(în loc de 30 de zile calendaristice după cum prevede Legea în vigoare), precum și al exonerării consumatorilor casnici care intenționează să monteze instalațiile respective de obligația de obținere a actului de corespundere. În acest caz admiterea în exploatare a instalației de producere din SRE de capacități mici va fi confirmată prin declarația electricianului autorizat.

De asemenea, se propune modificarea Legii privind autorizarea lucrărilor de construcție prin completarea art. 14 cu un alineat nou care să stipuleze în mod expres faptul că la proiectarea instalațiilor respective în cazul caselor locative individuale (inclusiv case familiale, case duplex, case înșiruite), în limita terenului privat, documentația de proiect se elaborează doar pentru comportamentul de electricitate și rezistență, fără certificat de urbanism pentru proiectare, iar lucrările de construcție/montare - fără autorizație de construire. Respectiv, articolul 2 din Legea privind calitatea în construcții urmează a fi modificat în sensul includerii proiectelor ce țin de montarea instalațiilor de producere din SRE de capacități mici la consumatorii casnici în lista proiectelor în raport cu care nu se aplică Legea respectivă.

Contorizarea netă reprezintă o schemă de sprijin a statului pentru persoanele care vor să producă energie electrică din surse regenerabile pentru propriul consum și să furnizeze excesul de energie în rețea, având posibilitatea să o utilizeze ulterior, la necesitate. Acest mecanism a fost implementat în cadrul legislativ cu scopul de a promova utilizarea surselor regenerabile de energie și de a facilita posibilitatea cetățenilor de a se bucura de economisirea resurselor financiare la facturile de energie electrică, prin intermediul investițiilor efectuate în propria centrală electrică.

Prin astfel de măsuri, se limitează impactul surselor tradiționale de producere a energiei electrice asupra mediului precum și se sporește eficiența energetică a statului. Mai mult ca atât, producerea energiei din surse regenerabile descurajează treptat dependența de sursele tradiționale de producere a energiei electrice externe.

În procesul aplicării mecanismului menționat, s-a conturat existența unei probleme, manifestată prin obligația furnizorului de a achita consumatorului final contravaloarea energiei electrice neutilizate - la sfârșitul anului. Esența problemei constă în faptul că, ciclul de producere a energiei electrice din surse fotovoltaice (practic toate proiectele de contorizare netă utilizează instalații fotovoltaice) include un maxim de

producere în perioada caldă a anului, în perioada rece producerea fiind la un nivel mult mai scăzut. Având în vedere că, ciclul de producere nu corespunde ciclului de consum (maximul căruia de obicei corespunde perioadei de iarnă), obligația menționată nu permite valorificarea deplină a potențialului energiei regenerabile la locurile de consum care pot aplica contorizarea netă.

Astfel, se impune necesitatea unor soluții utile și practice spre implementare, încât cetățenii să poată valorifica în timpul iernii energia produsă pe timp de vară, având posibilitatea să o utilizeze, spre exemplu, pentru încălzirea locuințelor, ceea ce ar corespunde dezideratului de optimizare a consumului de gaze naturale în perioada rece a anului și de reducere a dependenței de sursele importate de energie primară.

Pentru realizarea acestor scopuri, este rațional ca ziua de achitare de către furnizor a surplusului de energie electrică generat în rețea de către consumatorul final, să fie data de 31 martie a anului următor.

Contravaloarea energiei electrice neutilizate de către consumatorul de energie se va achita de către furnizorul serviciului universal la prețul mediu de procurare a energiei electrice pe piață pentru ultimele 12 luni.

Având în vedere scopul prezentei Legi, promovarea surselor regenerabile de energie electrică și crearea unui mecanism simplu și util pentru consumatorii final, potențiali deținători ale centralelor electrice, care produc energie electrică din surse regenerabile pentru uz propriu, se impune necesitatea de excludere a limitării accesului la rețea în fond pentru acești consumatori, prin excluderea limitării capacității instalate cumulată care nu poate depăși 5% din valoarea sarcinii maxime înregistrate pe parcursul anului precedent de către operatorul sistemului de distribuție la rețelele căruia sunt racordate centralele electrice respective.

Astfel, sarcina administrativă și perioada de punere în funcțiune a unei centrale electrice ce utilizează surse regenerabile de energie pentru acoperirea consumului propriu a consumatorului casnic se va reduce esențial, însoțită de o micșorare esențială a costurilor dezvoltării unui astfel de proiect.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația UE

Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin prezentul proiect de lege se vor aduce în concordanță Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, Legea nr. 163/2010 privind autorizarea lucrărilor de construcție, Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții și Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile cu necesitățile pieței, pentru a promova dezvoltarea surselor de energie alternativă regenerabile.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea Proiectului de lege respectiv nu va genera careva costuri suplimentare pentru autorități, pentru beneficiarii de instalații de producere din SRE, precum și pentru alți participanți la piața energiei electrice. Din contra, va fi simplificat procesul aferent proiectării, montării și racordării centralelor respective și vor fi excluse cheltuielile aferente obținerii certificatului de urbanism pentru proiectare, precum și a autorizației de construire, inclusiv sub aspectul timpului necesar pentru obținerea actelor respective.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ

Proiectul de lege este în concordanță cu legislația națională. De asemenea, aceasta nu contravine altor reglementări normative primare în vigoare. Pentru implementarea prevederilor proiectului de lege nu este necesară adoptarea altor acte normative sau modificarea celor existente.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege urmează a fi supus consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu art. 35 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, fiind solicitată efectuarea expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Expertiza de compatibilitate nu este necesară, dat fiind că actul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de hotărâre urmează a fi supus expertizei juridice în conformitate cu art. 37 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017 în procesul desfășurării procesului de avizare.

11. Constatările altor expertize

Proiectul de hotărâre nu necesită a fi supus altor consultări.

Deputat în Parlament

Izucurbe Polu
Mădineu Vasile